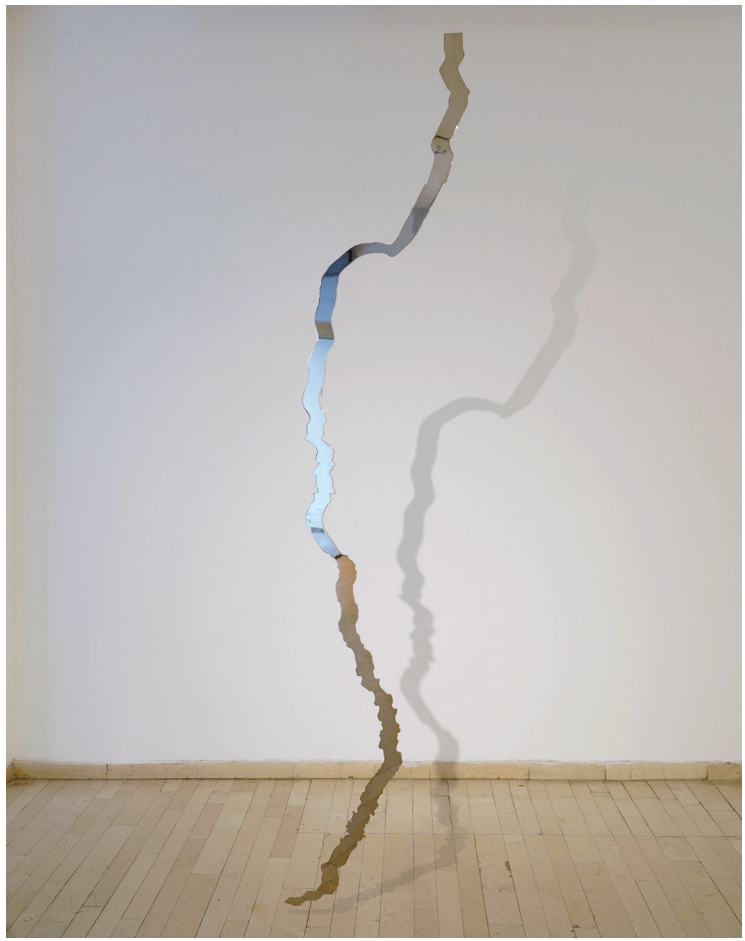

NINA IVANOVIĆ

TEČNE ANALIZE

29. IX – 30. X 2026.

Galerija Kulturnog centra „Laza Kostić” Sombor

Topčiderka,
niklovani lim, 255 x 40 cm, 2025.

*fotografija dela sa naslovne strane: **Cvetanje**, đubrivo na limu, 183 x 60cm, 2024.

Izložba „Tečne analize“ umetnice Nine Ivanović predstavlja dugogodišnje istraživanje na temu jednog od osnovna četiri elementa: vode. U proteklom periodu[1], umetnica se bavila tematikom vode koristeći najrazličitije materijale: od umetničkih (tehniku akvarela, flomastera na papiru) do nekonvencionalnih (žice, te metalne legure na kojima je potom vršila hemijske eksperimente – iste one koje voda dobija od nas). Stoga, ova izložba pored toga što ima fokus na rečne tokove Đetinje, Dunava i Topčiderke, ubraja i prirodni okoliš kroz koji voda teče: stenu i planinu.

Polazeći od osnovna četiri elementa, u radu umetnice dominantna su dva: zemlja i voda. Podražavajući njihovu nestalnost, Nina Ivanović referira na krhkost elemenata koji učestvuju u nastanku i trajanju života kakvog poznajemo. Nežnost i gotovo čednost vodenih tokova koji grle oblutke i delove stena posebno se osete u seriji radova „Reka“ rađenih tehnikom tuša na papiru, a dalje se nastavljaju u prirodnim masivima, poput dela „Vrhovi“ (flomaster na papiru, 140 x 185 cm, 2022), da bi se sva krhkost pretvorila u svoju suprotnost – snagu koja se oseti u delu „Stena“ (žica, 142 x 192 cm, 2024). Moguće je da se iz tih dela iščitava panteističko poimanje: dok voda oblikuje stenu, a planinski masiv oblikuje vodu, pred očima posmatrača smenjuju se različite emocije koje, usled stalne promene, nikada više ne mogu biti iste. Takva neuhvatljivost vezana je za konstantnu promenu na koju voda računa, bila ona pozitivna ili negativna. Fiziološki, voda je vena i aorta svakog habitusa, duhovno je deo pročišćenja, a fizički je jedini element koji postoji u sva četiri agregatna stanja, a opet je bez ukusa, mirisa i prirodnog oblika. Neuhvatljivost njene pojavnosti dopušta Nini Ivanović da je promišlja kroz (ne)umetničke materijale, što otvara prostor ka nebrojenim potencijalima njenog fizičkog ispoljavanja u prostoru. Drugim rečima, iz oblikovanja vode u smislu koncipiranja neuhvatljivosti njenog supstituenta – pod pretpostavkom da voda nema oblik[2] – proizilazi jednostavnost koju Nina podržava, a koja odgovara neuhvatljivosti i jednostavnosti kojom priroda odiše.

Materijali kojima se umetnica izražava: metal, žica, tuš, papir, tvore taktove jedne simfonije u kojoj još jedan element postaje gradivno tkivo njenog rada: vazduh, a sa njim i atmosfera, prostor i vreme kao emotivni zapis. U sva tri elementa likovnost se javlja u linijama (crtež, žica) koje tangiraju, seku se, prepliću – i daju jednu paučinastu rešetku (vazduh, atmosfera) u kojoj umetnica apsolutno vlada svakim delom svog crteža, tj. njegovim osnovnim elementom bez koga crtež ne postoji – potezom, linijom, te individualnim izrazom. Time Ivanovićeva, kroz jednostavnost svedenog poteza i kroz gotovo odsustvo boje, podseća na povezanost bitisanja sa četiri osnovna prirodna elementa. Drugim rečima, svedenost i jednostavnost izložbe „Tečne analize” dotiču onu elementarnu jednostavnost koja je preduslov svakog života.

---

1 Katalozi izložbi: „Topčiderka“, tekst: Senka Ristivojević, u: katalog: „9 samostalnih izložbi“, Kulturni centar Beograd, 2. 10 – 31. 12. 2025, Beograd, str. 53, 54, 55; „Nemirne vode“, kustos izložbe i tekst Maja Kolarić, Galerija „Novembar“, Beograd

2 Oblik vode zavisi od datog prostora, a sa druge strane, u zavisnosti od prostora, voda može biti ta koja oblikuje prostor, dakle reč je o uzajamnom odnosu vode i prostora. U tom smislu, umetnica ne sagledava vodu kao pasivan materijal, već ga predstavlja kao aktivnog učesnika u svom trajanju.

U umetničkom diskursu stvari se usložnjavaju za onoliko stepenika koliko je prefinjenost likovnosti sposobna da predoči stvarnost, kao i od sposobnosti recipijenta da primi signale koje emanira umetničko delo kao takvo. Stoga, sa strane posmatrača, „Tečne analize" neizostavno podsećaju na alarmantne podatke vezane za eksploataciju postojećih prirodnih resursa.[3] Svesni smo ogromne štete koju čovek pravi prirodi, ali umetnica se u ovom slučaju obraća pojedincu na način da kolektivnu svest pretpostavlja individui, baš onako kako je elementarno pravo svakog pojedinca – pravo na vodu. S tim u vezi, ako su prethodno navedena dela činila gradaciju i smenjivanje od krhkosti ka snazi, onda dela „Topčiderka" (niklovani lim, 255 x 40 cm, 2025) i „Cvetanje" (đubrivo na limu, 183 x 60 cm, 2024) direktno ukazuju na sudbinu reka i vode kojoj je doprineo savremen čovek. Rad „Cvetanje", na kome je umetnica intervenisala tako što je nanela đubrivo, predstavlja tok Dunava kroz Beograd, što je materijalna interpretacija podataka o povišenim vrednostima fosfora i azota u Dunavu. Interakcija đubriva i metala dalje menja površinu rada, nagriza lim, čime referira na podatak o stanju reke sa stvarnim materijalnim procesom.[4] Slično je uradila u radu „Topčiderka", kada je na tok istoimene reke nanela nikl, element koji se, prema podacima, često nalazi u prekoračenju.[5] Međutim, za razliku od prethodnog rada, u ovom slučaju dobila je suprotan efekat: niklovanje lima je poboljšalo izgled materijala, u praktičnom smislu, nikl je rad zaštitio od korozije, a površini dao finalni sjaj; tako je čitava površina rada „Topčiderka" postala ogledalo, čime se dalje problematizuje niz odnosa između zaštite materijala, preko potencijalne štetnosti, do estetske vrednosti. Tako dobijena zrcalna površina rada usložnjava početnu ideju na onoliko aspekata koliko su bremeniti teorijski aspekti narcisoidnoj prirodi civilizacije kao i odgovornosti koju ista nosi. U tom smislu, dela „Topčiderka" i „Cvetanje" prevazilaze neposrednu asocijaciju, na koncu i zamku, na globalno zagađenje i eksploataciju prirodnih resursa, otvarajući šire pitanje odnosa čoveka prema sopstvenim uslovima opstanka.[6]

Umesto zaključka

Izložba „Tečne analize" nije samo kritika savremenog društva, već jedan od mogućih poziva pojedincu da kritički sagleda činjenice. S tim u vezi, Nina Ivanović nenametljivom poetikom sugeriše svu prefinjenost i raznolikost života jedne vode: vode koja dubi stenu, koja čini izvor, u kojoj život nastaje i opstaje. Dalje, postavlja se pitanje: ako svesno uništavamo elementarni deo života, znači li to da uništavamo sami sebe, a i svoje potomstvo? Nije li ovo jedan vid neokanibalizma – ne da bi preživeo, već da bi imao više nego što možeš da potrošiš, pa potom da bi proždrao i emociju i dostojanstvo, ne slabijih, već najviše onih koji nemaju čime da pruže otpor?

Slađana Dragičević Trošić

3 Water | UNICEF, preuzeto 4. 9. 2026. g.

4 Eutrofikacija, tj. „cvetanje vode" je pojava prekomernog razmnožavanja algi usled povećane koncentracije fosfora i azota, dok njihovo unošenje u rad predstavlja umetničku intervenciju kako bi se umetnički proces materijalizovao u samom delu.

5 Квалитет вода – Недељни извештаји – Агенција за заштиту животне средине, preuzeto 11. 9. 2026. g.

6 Prema tome, iako se snažna poruka autorke očitava u ekološkom diskursu, voda ovde nije tema sama po sebi, već polazna tačka za promišljanje načina na koji posmatramo i tumačimo umetničko delo kao takvo, a izvan njegove tematske određenosti.

Duboki potok,
UV print na aluminijumu,
110 x 73 cm, 2025.

Nina Ivanović (1986, Beograd) je diplomirala slikarstvo na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu 2010. godine. Od 2006. aktivno izlaže na domaćoj i međunarodnoj sceni, kroz brojne samostalne i grupne izložbe. Dobitnica je nagrade za crtež FLU (2009), nagrade iz Fonda „Vladimir Veličković" (2014), nagrade 57. Oktobarskog salona (2018), nagrade „Likovne jeseni" u Somboru (2024), specijalne nagrade 60. Oktobarskog salona za projekat „Gde su naši prostori za rad?" (2024), kao i nagrade 38. Čukaričkog likovnog salona (2025). Učestvovala je u rezidencijalnim programima u Belgiji (Glo'Art, 2013/14), Bazelu (Kuckucks Nest, 2017) i Parizu (Cité Internationale des Arts, 2025). Realizovala je radove u javnom prostoru poput rada „Pejzaži" u italijanskom gradu Vitorio Veneto u okviru izložbe „1918. Quando scoppia la pace" (2018), svetlosne instalacije „Perači prozora" na prozorima Kulturnog centra Beograda (2019) i bakarne instalacije „Brod (sekcija 1101)" na fasadi Katedre za brodogradnju Mašinskog fakulteta u Beogradu (2023). Suosnivačica je *Umetničkog kolektiva U10*. Živi i radi u Beogradu.

ninaivanovic.com

Stena,
žica, 142 x 192 cm, 2024.

Reka 5,
tuš na papiru,
76 x 56 cm, 2020.

*fotografija dela sa poslednje strane: **Topčiderka** (detalj), niklovani lim, 255 x 40 cm, 2025.

Galerija Kulturnog centra „Laza Kostić” Sombor
www.kclazakostic.rs

Stručni savet galerije Kulturnog centra „Laza Kostić” Sombor: **Siniša Josić,** direktor Kulturnog centra „Laza Kostić” Sombor – predsednik saveta, **Boris Lukić**, **Tijana Kojić**, **Danilo Vuksanović**, **Mila Krstić Krasuljak**, **Brankica Ćurčić**, **Nikola Pejović**, **Slađana Dragičević Trošić**

Izdavač: **Kulturni centar „Laza Kostić”**, Venac Radomira Putnika 2, Sombor • kclazakostic@gmail.com, tel: 025/412-583; 025/468-327 • Za izdavača: **Siniša Josić,** direktor Kulturnog centra „Laza Kostić” Sombor •
Dizajn: **Dejan Podlipec** • Štampa: **Štamparija Vujević**, Sombor • Tiraž: **50 primeraka**